

Bruxelles, den 2.7.2024
COM(2024) 257 final

ANNEX

BILAG

til

forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

**om Unionens vedtagelse af aftalen om fortolkningen og anvendelsen af
energichartertraktaten mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske
Atomenergifællesskab og deres medlemsstater**

BILAG

AFTALE

OM FORTOLKNINGEN OG ANVENDELSEN AF ENERGICHARTERTRAKTATEN

MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION, DET EUROPÆISKE
ATOMENERGIFÆLLESSKAB OG DERES MEDLEMSSTATER

PARTERNE, DER HAR UNDERTEGNET DENNE AFTALE,
KONGERIGET BELGIEN,
REPUBLIKKEN BULGARIEN,
DEN TJEKKISKE REPUBLIK,
KONGERIGET DANMARK,
FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,
REPUBLIKKEN ESTLAND,
IRLAND,
DEN HELLENSKE REPUBLIK,
KONGERIGET SPANIEN,
DEN FRANSKE REPUBLIK,
REPUBLIKKEN KROATIEN,
DEN ITALIENSKE REPUBLIK,
REPUBLIKKEN CYPERN,
REPUBLIKKEN LETLAND,
REPUBLIKKEN LITAUEN,
STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,
REPUBLIKKEN MALTA,
KONGERIGET NEDERLANDENE,
REPUBLIKKEN ØSTRIG,
REPUBLIKKEN POLEN,
DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,
RUMÆNIEN,
REPUBLIKKEN SLOVENIEN,
DEN SLOVAKISKE REPUBLIK,
REPUBLIKKEN FINLAND,
KONGERIGET SVERIGE,
DEN EUROPÆISKE UNION og
DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB,

SOM TAGER energichartertraktaten, som blev undertegnet i Lissabon den 17. december 1994 (EFT L 380 af 31.12.1994, s. 24) og godkendt på De Europæiske Fællesskabers vegne ved Rådets og Kommissionens afgørelse 98/181/EF, EKSF, Euratom af 23. september 1997 (EFT L 69 af 9.3.1998, s. 1), som til enhver tid ændret ("energichartertraktaten"), i betragtning,

SOM TAGER reglerne i den folkeretlige sædvaneret som kodificeret i Wienerkonventionen om traktatretten i betragtning,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at medlemmerne af en regional organisation for økonomisk integration som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i energichartertraktaten hermed udtrykker en fælles forståelse af fortolkningen og anvendelsen af en traktat i deres indbyrdes forbindelser,

SOM MINDER OM, at opsigelse af energichartertraktaten ikke berører status som medlem af den regionale organisation for økonomisk integration for en part, der har undertegnet denne aftale (kontraherende part), og som har opsagt traktaten, og ej heller er til hinder for en interesse i at give udtryk for en fælles forståelse af fortolkningen og anvendelsen af traktaten, så længe den kan anses for at have retsvirkning for det pågældende medlem og navnlig for så vidt angår artikel 47, stk. 3, i energichartertraktaten,

SOM TAGER traktaten om Den Europæiske Union (TEU), traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) og de generelle principper for Den Europæiske Unions og Euratoms lovgivning i betragtning,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at henvisningerne til Den Europæiske Union i denne aftale også skal forstås som henvisninger til dens forgænger, Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og derefter Det Europæiske Fællesskab, indtil sidstnævnte blev afløst af Den Europæiske Union,

SOM MINDER OM, at i overensstemmelse med retspraksis for Den Faste Domstol for Mellemlands Retspleje (spørgsmålet om Jaworzina (den polsk-tjekkiske grænse), rådgivende udtalelse, [1923] PCIJ serie B nr. 8, 37) og Den Internationale Domstol (forbehold i forbindelse med konventionen om forebyggelse af og straf for folkedrab, rådgivende udtalelse, [1951] I.C.J. Reports, 15, 20) er retten til at give en autoritativ fortolkning af en retsregel forbeholdt parterne i en international aftale for så vidt angår den pågældende aftale,

SOM MINDER OM, at Den Europæiske Unions medlemsstater har overdraget retten til at give en autoritativ fortolkning af EU-lovgivningen og Euratomlovgivningen til Den Europæiske Unions Domstol (EU-Domstolen), som forklaret af EU-Domstolen i sin dom af 30. maj 2006, Kommissionen mod Irland (MOX-anlægget), C-459/03 (EU:C:2006:345,

præmis 129-137), hvor den fastslog, at enekompetencen til at fortolke og anvende EU-lovgivningen og Euratomlovgivningen omfatter fortolkningen og anvendelsen af internationale aftaler, som Den Europæiske Union, Euratom og medlemsstaterne er parter i, i forholdet mellem to medlemsstater eller Den Europæiske Union eller Euratom og en medlemsstat,

SOM MINDER OM, at den Europæiske Unions medlemsstater i henhold til artikel 344 i TEUF og artikel 193 i Euratomtraktaten ikke har ret til at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af TEU, TEUF og Euratomtraktaten afgjort på anden måde end fastsat deri,

SOM MINDER OM, at EU-Domstolen i sin dom af 6. marts 2018, Achmea, C-284/16 (EU:C:2018:158), fastslog, at artikel 267 og 344 i TEUF skal fortolkes således, at de er til hinder for en bestemmelse i en international aftale indgået mellem to medlemsstater, hvorefter en investor fra en af disse medlemsstater i tilfælde af en tvist vedrørende investeringer i den anden medlemsstat kan anlægge sag mod sidstnævnte medlemsstat ved en voldgiftsret, hvis kompetence denne medlemsstat har forpligtet sig til at acceptere,

SOM MINDER OM Den Europæiske Unions faste holdning om, at energichartertraktaten ikke var tiltænkt anvendelse på EU-interne forbindelser, og at det ikke var og ikke kunne have været Den Europæiske Unions, Euratoms og deres medlemsstaters hensigt, at energichartertraktaten skulle skabe forpligtelser mellem dem, eftersom den blev forhandlet som et instrument i Den Europæiske Unions eksterne energipolitik med henblik på at skabe en ramme for energisamarbejdet med tredjelande, mens Unionens interne energipolitik derimod består af et omfattende regelsæt, der har til formål at skabe et indre marked på energiområdet, og som udelukkende regulerer forbindelserne mellem medlemsstaterne,

SOM MINDER OM, at EU-Domstolen i sin dom af 2. september 2021, Komstroy, C-741/19 (EU:C:2021:655, præmis 66) (Komstroy-dommen), som blev bekræftet i EU-Domstolens udtalelse 1/20 (EU:C:2022:485, præmis 47), fastslog, at energichartertraktatens artikel 26, stk. 2, litra c), skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke finder anvendelse på tvister mellem en medlemsstat og en investor fra en anden medlemsstat vedrørende sidstnævntes investering i førstnævnte medlemsstat,

SOM MINDER OM, at fortolkningen af energichartertraktaten i Komstroy-dommen som den kompetente domstols fortolkning og en afspejling af et generelt princip i international offentlig ret finder anvendelse fra Den Europæiske Unions, Euratoms og deres medlemsstaters godkendelse af energichartertraktaten,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at artikel 267 og 344 i TEUF skal fortolkes således, at de er til hinder for en fortolkning af energichartertraktatens artikel 26, der gør det muligt at bilægge tvister mellem på den ene side en investor fra en EU-medlemsstat og på den anden side en anden EU-medlemsstat, Den Europæiske Union eller Euratom ved en voldgiftsret (EU-intern voldgiftssag), og

SOM TAGER I BETRAGTNING, at når tvister ikke kan bilægges i mindelighed, kan en part under alle omstændigheder vælge i overensstemmelse med national ret at indbringe en tvist mellem en kontraherende part og en investor fra en anden kontraherende part for de kompetente domstole eller forvaltningsdomstole med henblik på bilæggelse, som sikret ved

almindelige retsprincipper og i overensstemmelse med grundlæggende rettigheder som nedfældet bl.a. i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

SOM DELER den fælles forståelse, der udtrykkes i denne aftale mellem Den Europæiske Union, Euratom og deres medlemsstater, om, at en bestemmelse såsom energichartertraktatens artikel 26 følgelig ikke kunne, ikke kan og heller ikke vil kunne tjene som retsgrundlag for voldgiftssager, der indledes af en investor fra en medlemsstat vedrørende investeringer i en anden medlemsstat,

SOM GENTAGER erklæring nr. 17, der er knyttet som bilag til slutakten fra den regeringskonference, der vedtog Lissabontraktaten, hvori der mindes om, at traktaterne og den lovgivning, som Unionen har vedtaget på grundlag af traktaterne, har forrang for medlemsstaternes ret, og at princippet om forrang udgør en lovvalgsregel i deres indbyrdes forbindelser,

SOM MINDER OM, at med henblik på at løse en eventuel lovkonflikt kan en international aftale, der er indgået af Den Europæiske Unions medlemsstater i henhold til international ret, følgelig kun finde anvendelse på EU-interne forbindelser, i det omfang dens bestemmelser er forenelige med EU-traktaterne,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at energichartertraktatens artikel 47, stk. 3, som følge af, at energichartertraktatens artikel 26 ikke kan anvendes som retsgrundlag for EU-interne voldgiftssager, ikke kan udvides og ikke har til formål at udvides til at omfatte sådanne sager,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at i tilfælde af verserende sager bør de parter i denne aftale, der er berørt af disse sager, enten som indstævnet eller som en investors hjemstat, som følge af, at energichartertraktatens artikel 26 ikke kan anvendes som retsgrundlag for EU-interne voldgiftssager, samarbejde med hinanden for at sikre, at denne aftale bringes til den pågældende voldgiftsrets kundskab, så en passende konklusion om rettens manglende kompetence kan drages,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at der desuden ikke bør registreres nye EU-interne voldgiftssager, og

SOM ER ENIGE OM, at hvis der desuagtet gives meddelelse om voldgift, bør de kontraherende parter, der er berørt af den pågældende sag, enten som indstævnet eller som en investors hjemstat, samarbejde med hinanden for at sikre, at denne aftale bringes til den pågældende voldgiftsrets kundskab, så det kan konkluderes, at energichartertraktatens artikel 26 ikke kan tjene som retsgrundlag for sådanne sager,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at forlig og voldgiftskendelser i EU-interne voldgiftssager om investeringer, som ikke længere kan annulleres eller tilsidesættes, og som er efterkommet frivilligt eller endegyldigt fuldbyrdet, ikke bør anfægtes,

SOM BEKLAGER, at voldgiftsretter i EU-interne voldgiftssager, der er indledt med henvisning til energichartertraktatens artikel 26, allerede har afsagt, stadig afsiger og fortsat vil kunne afsige voldgiftskendelser på en måde, der er i strid med Den Europæiske Unions og Euratoms regler, herunder som udtrykt i EU-Domstolens fortolkninger,

SOM OGSÅ BEKLAGER, at sådanne voldgiftskendelser er genstand for fuldbyrdelsesprocedurer, herunder i tredjelande, at voldgiftsretter i verserende EU-interne voldgiftssager, der angiveligt er baseret på energichartertraktatens artikel 26, ikke erklærer sig inkompetente, og at voldgiftsinstitutioner fortsætter med at registrere nye voldgiftssager og

ikke afviser dem som åbenbart uantagelige på grund af manglende samtykke til at underkaste sig voldgift,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at det derfor er nødvendigt udtrykkeligt og utvetydigt at gentage Den Europæiske Unions, Euratoms og deres medlemsstaters konsekvente holdning ved hjælp af en aftale, der bekræfter deres fælles forståelse af fortolkningen og anvendelsen af energichartertraktaten som fortolket af EU-Domstolen, i det omfang den vedrører EU-interne voldgiftssager,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at visse bestemmelser i energichartertraktaten i overensstemmelse med Den Internationale Domstols dom af 5. februar 1970, Barcelona Traction, Light and Power Company Limited (Belgien mod Spanien) (ICJ Reports 1970, s. 3, præmis 33 og 35), og som forklaret af EU-Domstolen i Komstroy-dommen har til formål at regulere bilaterale forbindelser,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at denne aftale derfor kun vedrører de bilaterale forbindelser mellem henholdsvis Den Europæiske Union, Euratom og deres medlemsstater og i forlængelse heraf investorerne fra disse kontraherende parter i energichartertraktaten, og at denne aftale derfor kun berører parter, der er underlagt Den Europæiske Unions og Euratoms regler som en regional organisation for økonomisk integration som omhandlet i energichartertraktatens artikel 1, stk. 3, og ikke berører de øvrige parter i energichartertraktatens nydelse af deres rettigheder i henhold til traktaten eller opfyldelsen af deres forpligtelser,

SOM MINDER OM, at Den Europæiske Union og Euratom og deres medlemsstater har meddelt de øvrige kontraherende parter i energichartertraktaten, at de agter at indgå denne aftale om fortolkningen og anvendelsen af energichartertraktaten,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Den Europæiske Union, Euratom og deres medlemsstater på denne måde og i overensstemmelse med deres retlige forpligtelser i henhold til EU-lovgivningen og Euratomlovgivningen, dog uden at dette berører deres ret til at fremsætte krav, som de finder hensigtsmæssige med hensyn til omkostninger, som de har afholdt i forbindelse med EU-interne voldgiftssager, dermed sikrer, at Komstroy-dommen efterkommes fuldt ud og effektivt, samt ugyldigheden af eksisterende kendelser og voldgiftsretternes forpligtelse til omgående at afslutte verserende EU-interne voldgiftssager og forpligtelsen for voldgiftsinstitutionerne til ikke at registrere fremtidige EU-interne voldgiftssager i overensstemmelse med deres respektive beføjelser i henhold til artikel 36, stk. 3, i ICSID-konventionen og artikel 12 i SCC-voldgiftsreglerne og for voldgiftsretterne til at erklære, at enhver EU-intern voldgiftssag ikke har noget retsgrundlag,

SOM FORSTÅR, at denne aftale omfatter investor-stat-voldgiftssager, der involverer Den Europæiske Union, Euratom og deres medlemsstater som parter i EU-interne tvister baseret på energichartertraktatens artikel 26 i henhold til enhver voldgiftskonvention eller ethvert regelsæt, herunder konventionen om bilæggelse af investeringstvister mellem stater og andre landes statsborgere (ICSID-konventionen) og ICSID-voldgiftsreglerne, Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstituts voldgiftsregler (SCC-voldgiftsreglerne), De Forenede Nationers Kommission for International Handelsrets voldgiftsregler (UNCITRAL-voldgiftsreglerne) og ad hoc-voldgiftsregler,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at bestemmelserne i denne aftale ikke berører muligheden for, at Europa-Kommissionen eller en medlemsstat anlægger en sag ved EU-Domstolen på grundlag af artikel 258, 259 og 260 i TEUF,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

AFDELING 1

FÆLLES FORSTÅELSE AF, AT ENERGICHARTERTRAKTATENS ARTIKEL 26 IKKE KAN FINDE ANVENDELSE SOM GRUNDLAG FOR EU-INTERNE VOLDGIFTSSAGER

ARTIKEL 1

Definitioner

I denne aftale forstås ved:

- (1) "energichartertraktaten": energichartertraktaten, som blev undertegnet i Lissabon den 17. december 1994 (EFT L 380 af 31.12.1994, s. 24) og godkendt på De Europæiske Fællesskabers vegne ved Rådets og Kommissionens afgørelse 98/181/EF, EKSF, Euratom af 23. september 1997 (EFT L 69 af 9.3.1998, s. 1), som til enhver tid ændret
- (2) "EU-interne forbindelser": forbindelser mellem Den Europæiske Unions og Euratoms medlemsstater eller mellem en medlemsstat på den ene side og Den Europæiske Union eller Euratom på den anden side
- (3) "EU-intern voldgiftssag": enhver sag ved en voldgiftsret, der er indledt med henvisning til artikel 26 i energichartertraktaten, med henblik på at bilægge en tvist mellem på den ene side en investor i en af Den Europæiske Unions medlemsstater og på den anden side en anden medlemsstat i Den Europæiske Union, Den Europæiske Union eller Euratom.

ARTIKEL 2

Den Europæiske Unions, Euratoms og deres medlemsstaters fælles forståelse af fortolkningen og den fortsatte ikkeanvendelse af energichartertraktatens artikel 26 og det manglende retsgrundlag for EU-interne voldgiftssager

- (1) De kontraherende parter bekræfter med henblik på at præcisere, at de deler en fælles forståelse af fortolkningen og anvendelsen af energichartertraktaten, i henhold til hvilken artikel 26 i samme traktat ikke kan og aldrig kunne tjene som retsgrundlag for EU-interne voldgiftssager.

Den fælles forståelse, der er udtrykt i første afsnit, er baseret på følgende elementer i EU-retten:

- (a) den Europæiske Unions Domstols fortolkning, i henhold til hvilken energichartertraktatens artikel 26 ikke kan finde anvendelse og aldrig burde have fundet anvendelse som grundlag for EU-interne voldgiftssager, og
 - (b) EU-rettens forrang som nævnt i erklæring nr. 17, der er knyttet som bilag til slutakten fra den regeringskonference, der vedtog Lissabontraktaten, som en regel i international ret, der regulerer lovkonflikter i deres indbyrdes forbindelser, således at energichartertraktatens artikel 26 under alle omstændigheder ikke finder og aldrig kunne finde anvendelse som grundlag for EU-interne voldgiftssager.
- (2) De kontraherende parter bekræfter med henblik på at præcisere, at de deler den fælles forståelse, at som følge af det manglende retsgrundlag for EU-interne voldgiftssager i energichartertraktatens artikel 26 kan energichartertraktatens artikel 47, stk. 3, ikke udvides og kunne aldrig have været udvidet til at omfatte sådanne sager. I denne henseende kan energichartertraktatens artikel 47, stk. 3, derfor ikke

have haft retsvirkninger i EU-interne forbindelser, når en medlemsstat opsagde energichartertraktaten inden denne aftale, og den har heller ikke retsvirkninger i EU-interne forbindelser, hvis en kontraherende part efterfølgende opsiger energichartertraktaten.

- (3) Det præciseres, at de kontraherende parter er enige om, at energichartertraktatens artikel 26 i overensstemmelse med den fælles forståelse, der er udtrykt i stk. 1 og 2, og med forbehold heraf ikke finder anvendelse som grundlag for EU-interne voldgiftssager, og at energichartertraktatens artikel 47, stk. 3, i den forbindelse ikke har retsvirkninger i EU-interne forbindelser.
- (4) Stk. 1-3 berører ikke fortolkningen og anvendelsen af andre bestemmelser i energichartertraktaten, for så vidt som de vedrører EU-interne forbindelser.

AFDELING 2

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 3

Depositær

- (1) Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union er depositær for denne aftale.
- (2) Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union giver de kontraherende parter meddelelse om:
 - (a) deponering af ethvert ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument i overensstemmelse med artikel 5
 - (b) datoen for denne aftales ikrafttræden i henhold til artikel 6, stk. 1
 - (c) datoen for denne aftales ikrafttræden for hver kontraherende part i henhold til artikel 6, stk. 2.
- (3) Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union offentliggør aftalen i *Den Europæiske Unions Tidende* og underretter depositæren for energichartertraktaten og sekretariatet for energichartret om dens vedtagelse og ikrafttræden. Depositæren for denne aftale opfordres til at underrette de øvrige kontraherende parter i energichartertraktaten om aftalen.
- (4) Denne aftale registreres af depositæren hos De Forenede Nationers sekretariat i overensstemmelse med artikel 102 i De Forenede Nationers pagt efter dens ikrafttræden.

ARTIKEL 4

Forbehold

Der tages ikke forbehold over for denne aftale.

ARTIKEL 5

Ratifikation, godkendelse eller accept

Denne aftale ratificeres, godkendes eller accepteres.

De kontraherende parter deponerer deres ratifikations-, godkendelses- eller acceptinstrumenter hos depositæren.

ARTIKEL 6

Ikrafttræden

- (1) Denne aftale træder i kraft 30 kalenderdage efter den dato, hvor depositaren modtager det andet ratifikations-, godkendelses- eller acceptinstrument.
- (2) For hver kontraherende part, der ratificerer, accepterer eller godkender aftalen efter dens ikrafttræden i overensstemmelse med stk. 1, træder aftalen i kraft 30 kalenderdage efter datoen for den pågældende kontraherende parts deponering af sit ratifikations-, godkendelses- eller acceptinstrument.

ARTIKEL 7

Retsgyldige tekster

Denne aftale, der er udfærdiget i ét eksemplar på bulgarsk, kroatisk, tjekkisk, dansk, nederlandsk, engelsk, estisk, finsk, fransk, tysk, græsk, ungarsk, irsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk og svensk, idet teksterne på alle disse sprog har samme gyldighed, deponeres i depositarens arkiver.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].